

Posudek oponenta na magisterskou práci obhajovanou na KSGRR PřF UK v Praze

VONDRÁČKOVÁ Petra

Vliv dálnice D8 na regionální rozvoj: percepce veřejnou správou, obyvateli a firmami

93 stran, 27 tabulek, 5 grafů, 12 obrázků, 72 titulů literatury (35 zahraničních resp. cizojazyčných, 23 českých, 14 ostatních vč. pramenů), 11 příloh

Posuzovaná práce příkladně reflektuje současné zaměření pracoviště, na kterém vznikla. Tedy základ tvoří socioekonomická charakteristika resp. sociogeografický přístup, jakousi nástavbu případně aplikační rovinu pak představuje regionální rozvoj. To činí vlastní práci zajímavou, navíc samotné téma – alespoň první část názvu – je v rámci odborné, ale i laické veřejnosti často frekventováno. Název diplomové práce pak odpovídá 5. a 6. kapitole, což mi nepřipadá nejšťastnější. Je s podivem, že tato problematika je u nás poměrně opomíjena. Proto je potřeba každou práci, která přispěje k poznání tohoto průřezového (jakož i interdisciplinárního) tématu vítat.

Struktura práce je přehledná, je postupováno správně od teoretických a metodologických pasáží ke konkrétnímu řešení v modelovém území. Autorka výstižně formuluje předpoklady (hypotézy) práce. Přitom správně upozorňuje na nejednoznačný efekt dopravní infrastruktury a zároveň připomíná obtížné určení příčiny a důsledku (s. 17). Vychází z poměrně bohaté literatury, v níž převažují tituly z anglosaské oblasti. Upozorňuje na úskalí ve srovnatelnosti přístupů a podmínek, která brání širšímu zobecnění a aplikaci v jiném prostředí. Při citaci mnohých děl (autorů) došlo k opomenutí některých v textu či přehledu literatury (namátkou Siccardi na s. 15, Tóth na s. 16 či Sucháček, Kolářková 2005). V přehledu postrádám nejméně dvě jména, české „klasiky“ dopravní geografie, byť netvrdím, že se zabývali relativně úzkým zaměřením DP.

V metodické části jsou definovány základní pojmy, vymezeno modelové území a představeny použité ukazatele a metody. Najdeme zde rovněž informace o vlastních empirických šetření, týkající se různých subjektů (193 osob, 92 firem, 30 obcí). Za vhodnou považuji provedenou polohovou a územní diferenciaci obcí, kdy dále jsou sledovány obce dálniční a regionálně významné.

Ve 4. kapitole diplomantka charakterizuje modelové území prostřednictvím vybraných socioekonomických údajů, vesměs tradičního pojetí s využitím dat ČSÚ případně úřadů práce. Vedle jednodušších přístupů využívá také faktorové analýzy a dalších metod (vč. syntetických ukazatelů – např. kvalita lidských zdrojů), které tak slouží k postižení vývoje i aktuální situace. Tu se snaží, mj. díky seznámení s jednotlivými lokalitami v terénu (např. zmínka o Doksanech), také vysvětlit (zdůvodnit).

Jádro práce nacházíme v 5. kapitole. Skládá se z prezentace postojů a názorů tří cílových skupin respondentů, zastupujících různé skupiny. Lze očekávat, že jejich vnímání bude odlišné, podmíněně především jejich vybaveností informacemi a případně ovlivněné osobními zájmy. Proto nepřekvapí, že vedle otázek (okruhů) s obdobným náhledem se vyskytují také poměrně značné difference. Použité dotazníky považuji za poměrně stručné, avšak výstižné resp. podávající odpověď k předmětné problematice. U starostů poněkud nadsazeně působí používání relativního vyjádření (jinými slovy jeden starosta rovná se 3 %). U obyvatelstva postrádám jeho strukturu podle základních identifikačních znaků, případně ještě v komparaci s populací dotčených obcí. Vedle správně koncipovaných podsouborů z územního aspektu (zázemí Prahy, Podřipsko, zázemí Lovo-

sic) by totiž členění např. podle věku poskytlo nepochybně novou dimenzi na celou problematiku. Šestá kapitola se zaměřuje na porovnání jednotlivých „zájmových“ skupin, přičemž jako diferencující znak je použita především geografická poloha a postavení v sídelní struktuře (systému). Závěr pak obsahuje jasná sdělení, týkající se verifikace stanovených hypotéz.

Po formální stránce je DP zpracována na solidní úrovni, za velmi zdařilé (až na výjimky – např. nepříliš zřejmá legenda přílohy 1) pokládám např. četné kartogramy. Bohužel občas se v práci objevují více či méně závažné „prohřešky“ vůči mateřštině, které tak zbytečně snižují hodnotu celé práce. Jako příklady uvádím:

- data jsou analyzovány (s. 25),
- centra ztratily (s. 36),
- s dvěmi faktory (s. 46).

Očekával bych, že práce tohoto zaměření by mohla (měla?) být doprovázena fotodokumentací. Vhodných příkladů pozitivního i negativního vlivu by se našlo jistě dost. Taktéž za přínosné, byť nad rámec práce, považuji věnovat pozornost těm obcím, které dříve byly na významné komunikaci a nyní, se zprovozněním dálnice či příslušného úseku, se ocitly mimo ni.

Diplomantka ve své závěrečné práci prokázala schopnost aplikace poznatků z relevantní literatury do vlastní práce v konkrétním území. Pozitivně rovněž hodnotím dílčí shrnutí v příslušných kapitolách a znalost prostředí. K práci nemám zásadní připomínky, a proto ji doporučuji přijmout k obhajobě.

RNDr. Mílan Jeřábek, Ph.D.

Ústí n. L. 17. 9. 2006